

Referat fra møte i Kringkastingsrådet 09.11.06

Kjellaug Nakkim ledet møtet, som ble holdt i møterom 7/8 i Radiohuset på Marienlyst.

Publisert: 8/1-2007 11:12

Dagsorden:

0930: Medietilsynet og NRK

Innledning ved direktør Tom Thoresen, Medietilsynet

10.45: NRKs dekning av innvandremiljøer og integrasjonsproblemer

Innledninger ved distriktsredaktør Per Arne Kalbakk og programdirektør Gro Holm

1315: Programdrøfting

1. Intervjuet med Kjell Alrich Schumann i Lørdagsrevyen 30.09.06

2. Redaktør Vebjørn Selbekk som gjest i Lørdagsrevyen 07.10.06

3. Intervjuet med pastor Jan Åge Torp i "Mina" 24.10.06

Programdirektørens orienteringer

Kringkastingssjefen informerer

Eventuelt

Til stede fra rådet:

Jon Olav Alstad

Hallgrim Berg

Grethe Fossli

Finn Egil Holm

Roger Ingebrigtsen

Kristin Jensen

Paul Leer-Salvesen

Sara Marja Magga

Kjellaug Nakkim

Per Arne Olsen

Shabana Rehman

Mona Trandum

Hilde Widerøe Wibe

Helge Østbye

Til stede fra NRK:

Kringkastingssjef John G. Bernander

Distrikts- og nyhetsdirektør Gro Holm

Distriktsredaktør Per Arne Kalbakk

Magasinredaktør Hilde Løchen

Kanalsjef P1 Tommy Hansen

Kanalsjef P3 Marius Lillelien

Innenrikssjef Solveig Tvedt

Juridisk direktør Olav Nyhus

Til stede fra sekretariatet:

Rådssekretær Leif Stavik

Medietilsynet og NRK

- Medietilsynet har ansvaret for å følge opp bestemmelsene i kringkastingsloven, for alle kringkastere - herunder reklamevirksomhet og sponsorvirksomhet, og at kanalene ikke sender skadelig innhold for barn, spesielt på dagtid. Men det er viktig å understreke at Medietilsynet ikke har ansvar for redaksjonelt innhold i kanalene, sa Medietilsynets direktør Tom Thoresen i sin innledning.

- Medietilsynet mener at NRK har et stort ansvar for pluralisme i samfunnet. Det er derfor en viktig del av vårt tilsynsoppdrag å følge NRK tett.

Det er for øvrig et konglomerat av klageinstanser hvis folk er uenig i våre avgjørelser. Kultur- og

kirkedepartementet er klageinstans for klager på noen av våre vedtak. Det er under vurdering hvordan dette skal gjøres på en mer elegant måte.

For to år siden fikk Medietilsynet overført ansvaret fra det gamle allmennkringkastingsrådet. TV 2, P4 og Kanal24 har påtatt seg programforpliktelser. Vi må legge vekt på det når vi vurderer deres programutvikling. NRK har ikke sine programforpliktelser tatt inn i lov eller forskrifter, men i NRKs vedtekter. Disse fastlegges av generalforsamlingen. Det betyr at sanksjonsmuligheten for overtredelse av det som framgår av lov ikke er til stede for NRK. Der vi kan tildele en advarsel eller andre sanksjoner i forhold til privat kringkasting, kan vi ikke gjøre det med NRK. Vi kan påpeke det vi mener om utviklingen, så er det opp til generalforsamlingen å ta stilling til eventuelle vedtektsendringer. Sanksjonsmuligheten ligger ikke hos oss, men hos eieren.

I allmennkringkastingsrapporten for siste år har Medietilsynet ikke vesentlige innvendinger til NRKs virksomhet. Men vi forutsetter at det kan stilles strengere krav til NRK på enkelte områder, i samsvar med det som uttrykkes fra eieren.

Det har vært gjort et godt arbeid for å bli enige om rapporteringskriterier for alle de fire selskapene. Løpende tilsyn foregår bl.a. ved stikkprøver, klagesaker, tips, i tillegg til det selvrapporterte materialet. Dette fungerer rimelig bra.

Medietilsynet vurderer NRKs samlede programvirksomhet i radio og TV. Ikke alle programforpliktelser må være oppfylt i alle kanaler; vi ser dette som en helhet med mulighet for at alle kanalene utfyller hverandre.

I 2005 oppfylte NRK sine programforpliktelser i stor grad. Men vi er kritisk på enkelte punkter: Tilbudet til den samiske befolkningen, de regionale sendingene, nynorskandelen, religion og livssyn, og ungdomstilbudet.

Vi har imidlertid sanksjonsmuligheter når det gjelder andre sider av virksomheten, særlig når det gjelder reklame og sponing og skadelig innhold for barn. Her er også NRK omfattet av lovverk og europeiske programregler. Dette gjelder blant annet den såkalte vannskille-regelen. Høyesteretts liberalisering av hva som er "støtende" gjelder straffeloven, mens kringkasting reguleres av kringkastingsloven. Det er medietilsynets oppfatning at det som er tillatt omsatt i næring ikke nødvendigvis kan sendes i kringkasting. Vår vurdering av hva som er til skade for barn, vil utgjøre en vesentlig høyere terskel. NRKs regler for sponing er strengere enn for de kommersielle kanalene. Vi har hjemmel for å sanksjonere overfor NRK på dette området. Medietilsynet har blant annet vurdert om Petter Schjervens deltakelse med boka "Typisk norsk" i "Den store klassefesten" strider mot reglene. Her konkluderte vi med at NRK ikke hadde overtrådt reglene, sa Tom Thoresen.

- Vi tar inn over oss kritikken på de nevnte områdene, sa John G. Bernander. – Det er en spennende balansegang mellom oss og tilsynet. Jeg synes tilsynet i den siste allmennkringkastingsrapporten balanserer dette på en utmerket måte, sa kringkastingssjefen, som roste dialogen mellom NRK og Medietilsynet.

- De fleste seergrupper er på en eller annen måte omfattet av spesielle regler, så det må være en utfordring, sa Roger Ingebrigtsen, som reagerte på det som gikk på det samiske tilbudet. – Tolkningen av "hverdager" er litt merkelig, samfunnet har forandret seg. Det er ille at en viktig del av det norske folk ikke får nyheter i helgene, mente han. – Ting som kan være til skade skal ikke sendes før kl 21. Hva betyr det? Hva med rapporter fra for eksempel ulykker på dagtid eller i Dagsrevyen?

- Pornografi og grove voldsinnslag er ikke tillatt sendt. Men her snakker vi i hovedsak om fiksjonsmateriale. Vi kan ikke gå inn i nyhetsendinger, svarte Tom Thoresen, og henviste her til Vær varsom-plakaten. Nyhetsdirektør Gro Holm fulgte opp: - Vi forutsetter at foreldre ser Dagsrevyen med barna sine, men det er klart at det er mye vi ikke ville vise. Når det gjelder regionale nyheter i helgene, så er dette et problem. Men det er et ressurspørsmål. Det langsiktige målet er et økt tilbud i helgene. I forbindelse med nyhetskanalen skal beredskapen økes, men vi har ingen planer om regulære, regionale TV-sendinger i helgene foreløpig, sa Gro Holm.

- I september ble det sagt at samisk barne-TV ble doblet fra en til to ganger i uka. Dette er ikke så mye å skryte av. Det er også skremmende hvor få innslag fra våre områder som kommer på i Dagsrevyen, sa

Sara Marja Magga. – Mens Migrapolis sendes hver uke, sendes det samiske magasinet bare en gang i måneden. Dette er for dårlig, både for oss samiskspråklige og for andre seere. Det er skremmende lite kunnskap om samer generelt, folk spør fortsatt om vi bor i lavvo hele året og om vi har mobiltelefoner, sa Magga.

- NRK fikk en reaksjon fra Medietilsynet i forhold til en film med pornografiske scener, mens TVNorge sendte tilsvarende i en nyhetssammenheng uten å få reaksjon, sa Olav Nyhus, som også tok opp innslag som åpenbart har en salgsfremmende effekt. – Det er viktig at Medietilsynet ikke griper inn overfor slike innslag som jo er gjenstand for redaksjonell vurdering, sa han. Helge Østbye fulgte opp: - NRK er pålagt å skaffe seg alternative inntekter samtidig som reglene er svært strenge. Her trengs en politisk avklaring, mente han. – Jeg mener også det er skadelig for unge hvis de ikke får informasjon om det som skjer i verden.

- Vurderer man også tilfeller der NRK overoppfyller mandatet? spurte Paul Leer-Salvesen, som henviste til den folkelige debatten om for mye sport og for mye underholdning. Han ville også vite mer fra NRK om det kommer til å bli gjort endringer mht religiøse programmer.

- Der hvor tilsynet mener NRK er i strid med retningslinjene, kan man regne med at vi tar dette til følge. Men vi føler oss litt urettferdig behandlet mht det samiske tilbudet, sa John G. Bernander. - Vi får gjester fra hele verden som ser på vårt tilbud fordi vi faktisk er verdensmestere på dette området. Når det gjelder daglige nyheter, er dette et ungt tilbud, etablert i 2001. Det er også et flernasjonalt samarbeid, og vi er avhengige av våre naboland her. SVT har lovt mer stoff. Og ja, vi har en oppgave når det gjelder større levering til rikssendingene på norsk. Det er en viktig oppgave å formidle stoff fra de samiske områdene til resten av befolkningen. Vi har flere innslag nå enn for få år siden, sa han. – Når det gjelder sponning, er dette en politisk sak, men det er tilsynet som følger opp dette. Her har vi blitt bedre. Det er for øvrig også viktig at vi vurderer om vi overoppfyller kravene.

- Det er de samme kriteriene som gjelder for nyhetsinnslag fra Sami Radio som for andre nyheter, påpekte Gro Holm.

- Jeg er enig med Roger Ingebrigtsen i at uka har sju dager. Men vår tolkning av "daglig" betyr fem dager i uka. Men NRK har en så stor allmennkringkasterforpliktelse at vi mener NRK bør levere mer enn minstekravet, sa Tom Thoresen, og fortsatte: - Skjult reklame er et vanskelig felt, og her kommer det muligens endringer i EUs kringkastingsdirektiv. Når det gjelder hva som er til skade for barn, vil hensynet til barn være et satsingsområde for Medietilsynet. Vi har også et øye på journalistikk og reportasjer, men det er vanskelig å vurdere enkelte nyhetsinnslag. Da vil vi måtte gå inn i redaktøransvaret, så her vil vi være varsomme. Terskelen for å vise en del av en virkelighet er lavere enn når det gjelder fiksjonsstoff. Det er således unntak for nyhets- og aktualitetsprogrammer når det gjelder at innslag som kan være til skade for barn ikke kan sendes før kl. 21. Når det gjelder overopplyselse, mener vi det er en god sjangermessig bredde, sa Tom Thoresen.

NRKs dekning av innvandrer miljøer og integrasjonsproblemer

- Det er lenge siden vår journalistikk på dette området var preget av at man ikke ville ta opp det som er vanskelig fordi vi alle ønsker best mulig integrasjon, sa Gro Holm i sin innledning. – Mange hendelser i det siste skjerper vår oppmerksomhet om de flerkulturelle miljøene, blant annet Muhammed-tegningene. Men vårt problem er at det er vanskelig å rekruttere journalister fra disse miljøene. Men vi har dette på vår handlingsplan, sa Gro Holm.

- Dekningen av flerkulturelt stoff og innvandring/integrering i NRK er grovt sett delt i to: Det rene flerkulturelle tilbudet og ordinær nyhets- og magasindekning. Kriteriene for den sistnevnte dekningen skal styres av de samme redaksjonelle prioriteringer som øvrig magasin- og nyhetsdekning, sa Østlandsseningens distriktsredaktør Per Arne Kalbakk i sin innledning.

- Integrasjon og integrasjonsproblemer er et stort og sammensatt redaksjonelt tema som innbefatter alt fra rasisme til motarbeidelse av norsk samfunnsliv og norske kulturelle verdier – og mye mer. I løpet av en uke kan en nyhetsredaksjon ta stilling til alt fra hvordan vi skal dekke en sak om huseiere som ikke ønsker å selge til innvandrere til hvordan vi skal forholde oss til påstander om æresdrap etter trippeldrapet på Kalbakken. Det eksisterer derfor ikke én absolutt mal for hvordan integrasjonsproblemer

skal dekkes i NRK.

Det som er gjeldende for dekningen er de samme kriterier som øvrig nyhetsdekning: Er saken relevant, vesentlig, viktig? Bringer den en reell nyhet på området den handler om? Er dette et tema som er sentralt for mange mennesker? Er det perspektiver her vi ikke har fanget opp tidligere, og som vi burde ta for oss i våre sendinger?

NRK har som ambisjon å dekke alle vesentlige nyhetsområder – integrering og integrasjonsproblemer er definitivt blant disse. NRKs spesifikt flerkulturelle tilbud består i dag av det ukentlige tv-programmet Migrapolis på NRK1, Radio Migrapolis ukentlig på P2 og et kontinuerlig nettilbud gjennom nrk.no/migrapolis, sa Kalbakk.

- Det er vanskelig å få debattanter til å stille opp, særlig kvinner. Språket er en viktig hindring, sa magasinredaktør Hilde Løchen i forbindelse med visning av et utdrag fra RedaksjonEn.

- Dere er flinke, og jeg merker at den etiske debatten er der i redaksjonene, sa Paul Leer-Salvesen, som sammenlignet et "etnisk norsk" drap med det omtalte drapet. – Det er helt andre faktorer som trekkes inn, selv om likhetene egentlig er så mange. Det er også viktig å huske at antall drap har gått ned med 20 % siden 1985. Mediebildet gir et helt annet inntrykk fordi det er så stort medietrykk på enkeltsaker. Det har vært flere drap begått av innvandrere, men dette har ikke gjort noe utslag på drapsstatistikken, understreket han. Leer-Salvesen mente også det er forskjellsbehandling når det gjelder hvem man inviterer til studio i forbindelse med "norske" drap i forhold til "innvandretdrap". – I den debatten vi så, inviterte dere kun gjester med innvandrerbakgrunn. Hvorfor?

- Tematikken har ofte vært svart/hvitt, så det er bra at vi diskuterer dette her, sa Finn Egil Holm. – NRKs dekning av disse sakene må underlegges den samme journalistiske vurderingen som i andre saker. NRK er veldig nyansert, selv om det sikkert skjer noen gale vurderinger.

- Noen ganger er det irrelevant med etnisk bakgrunn, og ofte blir det mangelfullt når man opplyser om det. Man bør se på hvilken ideologisk plattform vedkommende lever under, sa Hallgrim Berg. – Vi snakker for eksempel om nynazistiske miljøer og islamistiske miljøer. Det er ikke særlig interessant om han var pakistansk eller ikke, men om han lever i et univers med kvinnediskriminering, omskjæring, æresdrap osv som en del av en mannsdominert maktstruktur, sa Hallgrim Berg. – Men dette er naturligvis vanskelig.

Helge Østbye roste debatten som ble vist tidligere på dagen. – Her har dere satt sammen et panel som hadde en vilje til å belyse saken ordentlig.

- I Australia har de egne multikulturelle kanaler. I Norge har NRK valgt å integrere dette i de ordinære sendingene, og man har også blitt flinkere til å hente fram innvandrerstemmer og –ansikter på skjermen, og det er bra, sa Hilde Widerøe Wibe. – Men ofte blir debattene litt for politisk korrekte. Og hvordan føler de seg selv representert på skjermen?

- Det er betryggende å høre hvor bevisste man er når man finner deltakere i forskjellige saker på skjermen, sa Shabana Rehman. – Det er ingen tvil om at dette er en prosess. Dette vil vokse seg til, saker vil bli dekket mer og mer nyansert. Og det er større aksept for at vi må diskutere dette. Hvor kommer denne frykten fra? Man frykter ikke alle norske menn fordi en norsk mann har begått et drap. Og hvordan forholder programlederen seg til dette? Jeg er ikke fornøyd med tankegangen "så fint at de snakker" når man har samlet noen pakistanere i studio. Det kan bli litt "oppvisning", og vi er klare for å komme litt videre. Jeg er en av de få med innvandrerbakgrunn som blir kritisert, og jeg synes ikke vi tar innvandrere nok på alvor. Blant annet er det også mange unge pakistanske gutter som er redde, sa Shabana Rehman, som også etterlyste større mangfold i kulturjournalistikken.

- Språket er interessant, mente Kjellaug Nakkim. – Man snakker om 2. og 3. generasjons innvandrere. Når slutter man å være innvandrer? Har NRK sluttet å bruke slike begreper? Og hvor leter dere egentlig etter debattanter, også til debatter om andre samfunnsspørsmål?

Grethe Fossli roste Noman Mubashirs programmer fra Pakistan. – Den type programmer har like stor verdi som mange andre måter å vise innvandremiljøet på, sa hun.

- På grunn av at vi har så mange medier, er det rart hvis ikke også vi behandler sakene som alle andre

tar opp, sa Hilde Løchen i sin avslutningskommentar. - Vi bruker faktisk folk fra flerkulturelle miljøet til å diskutere andre temaer enn flerkulturelle. Vi kan bli bedre, men er bevisste på det vi gjør, sa hun.

- Æresdrap versus familietragedie er et paradoks. Jeg tror ikke svaret er å dysse ned begge deler, men ta opp de store perspektivene, sa Per Arne Kalbakk. – Jeg tror aldri jeg har blitt så provosert som under Muhammed-karikatursaken, over myndigheters og til dels medias behandling av saken. For dette handler om grunnleggende ytringsfrihet. Jeg håper det er siste gang ytringer blir kneblet på denne måten, sa han, og fortsatte: - Språket er viktig – "2. og 3. generasjons innvandrere" er meningsløse begreper. Vi har utarbeidet en liste med ord og uttrykk som vi prøver å følge. Frykten for å stigmatisere er noe alle journalister kjenner til. Men evnen til å diskutere dette mer åpent har blitt mye bedre.

Programdrøfting

Klage på intervju med Kjell Alrich Schumann i Lørdagsrevyen 30.09.06

- Jeg synes dette var helt greit, alle visste hva han var innblandet i. Jeg har ikke noen problemer med intervjuet, sa Grethe Fossli.

- Intervjuet var helt greit. Men jeg er litt bekymret for at en gruppe forbrytere får en nærmest herostratisk berømmelse i vårt samfunn, sa Paul Leer-Salvesen. – Kanskje burde ukjente småkjeltringer også blitt fremstilt av og til, slik at vi kunne få se litt bak fasaden. Den kultstatusen NOKAS-ranerne har fått kan ikke NRK ta ansvar for alene. Det var gode journalistiske grunner til å gjennomføre intervjuet, men tradisjonelt har man vært tilbakeholdne med å intervjuer forbrytere til etter de er dømt, sa han.

Helge Østbye mente at ytringsfriheten er det grunnleggende her. - At noen kan føle seg støtt, er ikke noe grunnlag for ikke å sende. Også kontroversielle bør få slippe til. Jeg synes dette var en god reportasje, hvor det også ble stilt kritiske spørsmål. Den ga almenheten et innsyn i en mye medieomtalt sak. Det har kommet mye fra påtalemyndighetens side i denne saken, både lekkasjer og omtaler av tiltalte. Derfor er det riktig at dette kom fram, sa Østbye.

Kjellaug Nakkim var noe mer kritisk. – Dette innslaget på 12 minutter lager et sympatisk inntrykk av mannen. Jeg synes det blir en sammensausing og ville satt pris på et mer renskåret intervju, sa Nakkim, og fortsatte: - Jeg har aldri fått så mange telefoner etter et innslag noen gang. Mange oppfattet ikke kritiske spørsmål i innslaget overhodet. Er det en ny trend å kjøre slike saker som toppoppslag? spurte hun.

- Man har etter min mening unngått å gå i fella som mikrofonstativ, sa Jon Olav Alstad.

- Innslaget er uproblematisk, det viser litt mer av hvordan disse menneskene er. Det har vært en tendens til heroisk framstilling i avisene, mens dette avmystifiserer det inntrykket. Det er med på å gi et større innblikk i hvordan slike ting kan skje. Og jeg har følgelig ikke noe å utsette på at innslaget ble sendt.

- Hvis jeg skulle foreta en samlet analyse av denne mediesaken, er det ingen tvil om at påtalemyndigheten og politiet har tegnet et bilde av hensynsløse mennesker uten skrupler. At NRK på 12 minutter klarer å tegne et litt mer nyansert bilde som likevel viser at dette er kyniske mennesker, synes jeg er bra, sa Roger Ingebrigtsen. – En god del kriminelle er sympatiske. Svart/hvitt-bildet av skurkene synes jeg media har en oppgave i å nyansere. Intervjuet er tydelig på at han er ganske notorisk. Dette var et viktig og godt gjennomført intervju, og det virket som det ikke var gjort noen forhåndsavtaler om hvilke spørsmål som skulle stilles. Det er vanlig i slike saker, sa Ingebrigtsen.

- Jeg ser kritikken og vet ikke om den jevne seer oppfattet det slik at det ble stilt kritiske spørsmål. Kanskje burde journalisten vært mer pågående, sa Per Arne Olsen, som imidlertid mente at det var riktig å sende intervjuet på det tidspunktet det ble sendt. – Det er viktig og bra at offerets familie ble orientert, og at intervjuet skjedde etter at han hadde tilstått, sa Olsen.

Finn Egil Holm så heller ingen store problemer med innslaget. – Man kan mislike at en kriminell fremstår som reflektert, men noen kosereportasje var det ikke. Den viser at mannen til de grader er kynisk. Sendetidspunktet var uproblematisk, og dette var god journalistikk, mente Holm.

Sara Marja Magga ville vite hvorfor Schumanns ektefelle var med i reportasjen og savnet en bedre presentasjon av henne, mens Kjellaug Nakkim mente at et enkelt intervju uten alle de andre elementene ville gitt et bedre bilde av Schumann.

- Jeg har forståelse for at noen reagerer, og vi kommer neppe til å starte Dagsrevyen på denne måten særlig ofte, sa Dagsrevyens Solveig Tvedt. - Men vi synes intervjuet var såpass spesielt at vi valgte slik. Vi har hatt mye debatt internt også – om dette var riktig å sende, og om plasseringen. De fleste mener dette var et interessant intervju. Siden vi i etermedier ikke har tilgang til retten på samme måte som skrivende journalister, syntes vi det var interessant å intervju ham slik at folk kunne få inntrykk av hvem mannen er. Han fremstår etter min mening som kynisk. Formen er spesiell, lignende saker har vært gjort før. Blant annet brukte Dagsrevyen 20 min på et intervju med Arne Treholt. Når det gjelder medfangen som er gift med Schumann, tok vi henne med for å vise flere sider av ham. Hvorfor velger noen å bygge et ekteskap med ham? sa Tvedt.

- Det er fint at denne saken behandles her, dette har også vært diskutert på alle redaksjonelle nivåer hos oss, sa John G. Bernander, og fortsatte: - Jeg synes journalistikken her er bra. Ofte er den mest pågående journalistikken den mest lavmælte. For fremtiden må vi vurdere om nyhetsbildet er slik at det berettiger et såpass langt intervju i starten av Dagsrevyen? Tilsvarende vil aldri bli gjort uten en grundig vurdering av nyhetsbildet, sa John G. Bernander.

- Det eneste etiske spørsmålsteget jeg kan sette, er at man trakk inn ektefellen. Vær varsom-plakaten har et punkt om dette med å verne folk mot seg selv. Det er mulig at hun vil kunne få problemer med å ha stått fram. Men jeg ville ikke stemt for domfellelse i PFU, sa Helge Østbye.

- Det er et klart flertall i rådet for at det var greit at dette ble sendt. Klagerens anførsler blir ikke tatt til følge, oppsummerte Kjellaug Nakkim.

Klage på innslag med Vebjørn Selbekk i Lørdagsrevyen 07.10.06

- Selbekk gir et positivt inntrykk. Men det som er mer interessant enn klagen- og det mest paradoksale- er at han på bakgrunn av hva han tidligere har hevdet i det offentlige rom i mange år, nå nærmest framstår som ytringsfrihetens største fanebærer. Jeg synes han kommer nesten uforholdsmessig positivt ut, mente Finn Egil Holm.

Hallgrim Berg var enig: - Jeg synes han kom godt ut, det var et forsonende, trivelig innslag i beste sendetid. Selbekk kom på en måte ut som en vinner i hele saken der han ble myndighetenes hoggestabbe, sa Hallgrim Berg, som ikke ville støtte klageren.

Hilde Widerøe Wibe var også enig. – Jeg er overrasket over klagen. Det som er bra med portrettene i Lørdagsrevyen, er at du får et nytt inntrykk av mennesker som du tidligere har fått et bare overflatisk inntrykk av gjennom et snevert mediabilde. Innholdet i klagen er meget useriøst, mente hun.

- Klageren kjenner nok ikke miljøet hvor f.eks. tungetale er en naturlig ting. Denne reprotasjen viste en mann som hadde sluppet litt fri fra åket, og det var bra. Rådet i sin helhet synes at dette var en god reportasje, og klagen blir ikke tatt til følge, oppsummerte Kjellaug Nakkim.

Klage på innslag med Jan Åge Torp i Mina på P3 24.10.06

- Oppsummeringen var sterk, men pastoren kommer godt ut av det, og det gjør Mina også. Hun kommer med sterk religionskritikk, men likevel sier han "Gud velsigne deg". Det er sterkt, mente Shabana Rehman.

- Jeg er mest imponert over tålmodigheten til Jan Åge Torp. Jeg har ikke hørt på maken til flåsete programleder, med en stil og form som var helt skrekkelig, sa Hallgrim Berg, og fortsatte: - Dette er vulgarisme satt i system. At han er stjernepsykopat som tilfredsstiller sine maktlyster i en menighet med hjernedøde lemen, og at han burde få et spett opp i ræva...jeg kan ikke begripe hva denne form for mobbing har å gjøre i en allmennkringkastingskanal. Nettopp fordi det sendes til ungdom, er det merkelig at NRK i det hele tatt legger opp til en programtype av dette kaliber. Det er ikke morsomt. Programlederen har en belærende, arrogant stil og en språkbruk jeg ikke har hørt før. Dette var et

skrekkelig innslag. Jeg håper ikke dette er måten hun gjennomgående behandler andre samfunnsborgere på, sa Berg. Finn Egil Holm var enig: - Dette er så nært det for meg er mulig å nesten få sympati for Jan Åge Torp. Dette var ikke NRK verdig. Dette var slikt man kunne høre på relativt "jalla" nærradioer på 80-tallet. NRK burde ikke synke ned på et slikt nivå, sa Finn Egil Holm.

- Jeg ser av svarbrevet at dere beklager, og jeg støtter denne beklagelsen, sa Grethe Fossli, som lurte på hvordan pastoren selv har reagert i ettertid.

- Man kan spørre seg hvem som har flest fobier her – pastoren eller intervjueren, sa Kjellaug Nakkim. – Dette er helt klart mobbing. Programmet dagen etter er også preget av mobbing av folk. Mina prøver å være morsom på andres bekostning, men det fungerer dårlig. Er det slik vi skal lære ungdommen å behandle folk? Dette er en berettiget klage.

- Hun er ganske drøy i dette intervjuet. Men jeg vil gjerne forsvare Mina, jeg har hørt endel på henne og liker følelsene hun bringer fram i meg. Jeg blir sint, jeg blir glad og jeg blir flau, sa Kristin Jensen. – Man må snakke ungdommens språk for å være troverdig og holde på lytterne. Mina stiller kritiske spørsmål til ting. Jeg synes ikke man skal tolerere Torps syn på homofili. Poenget er fint, men hun blir litt drøy. Men Mina maner til engasjement blant ungdom, og jeg synes dette er bra radio for ungdom, sa hun.

- Intervjuobjektet er jo en som selv har gjort det til levebrød å mobbe andre. Når det er sagt, synes jeg ikke det bør være linja til NRK å legge seg på det nivået som han vanligvis gjør, sa Jon Olav Alstad. – Mina har et politisk meget korrekt budskap her. Men jeg synes hun gikk for langt. Jeg aksepterer stilen, men dette var å trekke det i lengste laget.

Paul Leer-Salvesen etterlyste en bredere diskusjon om temaet. - Hvorvidt er det mulig å møte humor med etikk? En sjangerdiskusjon ville være bra, så det kan vi godt prøve oss på. Dette er en veldig viktig samfunnsdebatt - er det mobbing eller er det noe annet? Jeg syntes det var sterkt å lese brevene fra NRK, som ikke gikk i forsvar. Jeg skulle gjerne sett flere sånne brev, hvor man legger seg flat når det er grunn til å gjøre det.

- Jeg er et par år over 30, men dette faller ikke i smak hos meg. Det blir faktisk enda sterkere når man ikke ser f.eks ansiktsuttrykk. Jeg synes ikke dette er morsomt i det hele tatt, mente Sara Marja Magga.

- Satiren er ikke alltid morsom, den kan engasjere og skaper forakt. Når det gjelder Mina, kan man ikke ta alt alvorlig, og jeg tror ungdom skjønner det – at hun også bevisst henger ut seg selv ved at hun går så langt, sa Shabana Rehman. - Dette ligner for øvrig litt på debatten i internasjonal humor mht Borat, som henger ut Kasakhstan. Han har også et politisk budskap. Når det gjelder etikk – hva kan en komiker tillate seg når meningen er god? Hvor går grensen for hva som er mobbing og hva som er humor? spurte Shabana Rehman.

- Dette var et klart overtramp, jeg slutter aldri å forundres over at de som vil være så liberale, ikke er liberale overfor dem de mener er illiberale, sa Per Arne Olsen. - Å være liberal handler også om å respektere de som er stakk konservative. Jeg er ikke for mobbing, enten man kaller det humor eller noe annet. NRKs svar er et forsvar for formen, men en erkjennelse av at dette var et overtramp. Formen er sikkert riktig og god for målgruppa, jeg har all respekt for den, sa Olsen.

- Jeg synes hun trampa godt over, det går en grense et sted, mente Grethe Fossli. – Det er et paradoks at man bruker masse ressurser på antimobbekampanjer samtidig som man kjører sånne type programmer.

- Klagerne her er langt utenfor målgruppa. Alt skal ikke nødvendigvis være oppdragende og politisk korrekt til enhver tid. Det er mulig å ha ulik oppfatning av hva som er morsomt. Det er viktig å huske på at dette var en person som tålte det, sa Hilde Widerøe Wibe.

Heller ikke Helge Østbye likte programmet. - Men det er ikke grunnlag nok til å ta avstand fra det. Det må være problematisk å drive ungdomsradio hvis man ikke kan eksperimentere og gjøre mye rart. Intervjuobjektet hadde dessuten mulighet til å avbryte intervjuet underveis. Det er viktig at P3 inneholder mer enn musikk for å tiltrekke seg ungdom. Svaret fra NRK er greit, men jeg synes dere la dere litt for flate for klagerne, mente han

- Dette har ikke noe med sjangeren å gjøre, selv innenfor denne sjangeren er dette et overtramp, kommenterte Finn Egil Holm.

- Vi vet ingenting om intervjuobjektet tålte det eller ikke. Han satt i Oslo, intervjueren i Trondheim, sa Kjellaug Nakkim.

- Jeg er også enig i at dette går over streken, sa P3s kanalsjef Marius Lillelien. – Her mistet både programleder og produsent hodet og gikk for langt i oppsummeringen. Derfor en så uforbeholden beklagelse. Redaksjonen er helt enig. Når det gjelder Mina generelt, bruker hun provokasjon og konfrontasjon på en direkte måte som skaper engasjement blant lytterne. Hun rører rundt i mange fordommer. Hovedproblemet her er at hun selv ender opp som en mobber når hun i utgangspunktet vil konfrontere Torp med hans fobi mot homofili. Vi har beklaget saken overfor pastoren, han oppfattet det faktisk mindre ille enn jeg gjorde og var mest irritert over at han fikk en parkeringsbot utenfor. Han oppfattet henne som en frisk og frimodig jente. Han kommer overraskende godt ut av det. Jeg er også enig i at her får man et inntrykk av at konklusjonen er dratt på forhånd, sa Lillelien.

- Lytteropplevelsen som Kristin beskrev – å bli sint, å bli oglad og å bli flau, synes jeg var veldig god. Det er en tid og en kontekst der ting passer. Dette formatet passer for de vi skal nå, sa John G. Bernander.

- Rådet mener at klagen er berettiget, at programlederens oppsummering går langt over streken og slutter seg til brevet NRK har sendt, oppsummerte Kjellaug Nakkim. – Mange har også uttrykt skepsis til hele konseptet, understreket Hallgrim Berg.

Kringkastingssjefen informerer

- Bernander tok opp NOKAS-programmet som ble stoppet. Det strider mot den europeiske menneskerettskonvensjonens artikkel 10 å forhåndssensurere, slo han fast, og Høyesterett kom til at det var en krenkelse av NRK å ikke høre våre innsigelser. I lagmannsretten ble det enstemmig at det var rettsstridig å nekte NRK å sende programmet. Dette strider mot § 100 i Grunnloven; midlertidige forføyelser mot ikke publiserte ytringer er altså forbudt. Kjennelsen er igjen blitt påkjært inn for Høyesterett for en eventuell sluttbehandling. Dette befinner seg i kjernen av ytringsfriheten. Kjennelsen er usedvanlig god. En annen ting er om det er etisk riktig å trosse en rettskjennelse og om man har rett til å heve seg over kjennelsen fordi man mener den er feil. Det gjenstår å se i den videre behandlingen.

- Min funksjonstid går ut til sommeren, prosessen med å finne ny kringkastingssjef har startet. Det blir en utlysningssprosess som håndteres av styret.
Eventuelt

- I løpet av fire år i kringkastingrådet må alle medlemmene ha lov til en gang å ta opp en detalj, sa Roger Ingebrigtsen. - I forrige uke var jeg så uheldig å få parkeringsbot. NRK har engasjert Europark til å håndheve parkeringen. Dette er ingen stor sak, men jeg tror man skal tenke seg grundig om før man innfører den slags på NRKs områder. Gjester som kommer til NRK bør vederlagsfritt la seg bli intervjuet. Dette er et lite hjertesukk, sa Roger Ingebrigtsen.

- Det er notert, kvitterte John G. Bernander, som erkjente at parkeringsselskapet er ivrige også på Marienlyst.

11.12.06

Vetle Daler